

ЖІНКА У ЗОНІ

Інні здалося, що хлопцю просто набридло стояти замість автоматичного доз-контролю, який чогось вийшов з ладу, і він вирішив з нудьги проінструктувати білу ворону. Сьогодні Інна була у всьому своєму.

А прати тут не доведеться, бо коли ж воно висохне все? Може сильніше витрусити одяг? Куди - витрусити? Завтра на ранок Режисер обцяв узяти її на зйомки могильника, можливо, собору, кладовища - день довгий, слід передусім відпочити.

Душ вона все-таки прийняла, як щовечора, помила волосся - сподівалася, від того й головний біль одлустить. Та нічого по-дібного. І сон не приходив, як на зло. Тривожні думки, спогади, немов неситий рій, діймали запалений мозок.

Підвелася - пішла-таки випрати спідницю. Вовна сохне довго, може, о шостій знайде комендантшу, висушить праскою? Та й чи потрібно було це прання, чи дало воно щось?.. Коли вовна вбирає, як сорбент...

Нетривке нічне забуття скінчилося раптовим поштовхом тривоги - чи не проспала?.. Початок на шосту. За фіранкою прозирала червона смуга неба. Глянула. І сонце червоне обіцяло вітер. От чого болить голова, подумала. Хутко зібралася, поморочилася з праскою, так-сяк поспідала з вахтовиками, вийшла за прохідну. Біля автобуса вже курив цигарку за цигаркою оператор. Сказав, що Режисер побіг розшукувати й нагнати її.

Їхали в автобусі до Чорнобиля, стиха перемовлялися. Тривожність творчого пошуку: їдеш, як на полюванні, тільки твоя мета - творчий імпульс, точно знайдена деталь, думка, що дістає наочне образне підтвердження в реальності, - самою риторичною ідеєю нікого не переконаєш. Хвилюєшся від невідомості - чи

вдасться? Чи пощастить? Сохнуть губи. Ніхто нікому не признається, що почуває те саме. Професіонали. Для кожного зрозуміло: не маєш права бути поверховим, дидактичним, нудним, велемовним, декоративно-порожнім. Не маєш права бути нездарою. Інна пригадує, що багато хто з письменників скаржився на щоразу повторюване почуття паніки й безпорадності перед новим чистим аркушем.

Стиха перемовлялися. Режисер показав Інні вірш прип'ятської поетеси Любові Сироти "Радіофобія". Дивно. У зоні на кожному кроці - там, де й не сподівається, - її супроводжує поезія. Інна навіть почала підозрювати, що всі хоч тайкома, а грішать віршами. Однак "Радіофобія" - це, виявляється, не просто вірш, це маніфест знедолених людей, обпалених ядерним вітром вибуху.

Тільки ли это - боязнь радиации?

Может быть, больше -

страх перед войнами?

Может быть, это боязнь предательства,

трусости, тупости и беззакония?

Читалося як глас вопіючого, високої ідейної напруги публіцистика протесту, відчаю. І тут Інна пригадала, що була на зустрічі з прип'ятською літературною студією "Прометей" і запам'ятала цю молоді жінку з унікальним драматичним поєднанням первісних значень імені й прізвища: "любов - сирота". Тоді це її приголомшило, як генетичний празадум істини жінки.

Вона запам'ятала авторку "Радіофобії" - трепетну, ніжну, схвильовану, нервову, здавалося, легку, як промінь, як бентежне ситцеве мерехтіння березового майва в травневій блакиті. Інна відчула навіть ост-

рах, що надійде хмара - і цього буде достатньо, щоб поглинути такий теплий, світлий образ!.. А згадується їй Сирота за контрастом з другою прип'ятською поетесою, і теж Любов'ю, але Ковалевською. Ця друга цілком відповідала своєму шляхетському відомому прізвищу і, мабуть, вродженому гонору польської крові. Це була жінка-вамп, з вічною сигаретою в тонких пальцях, з хрипкуватим, низьким голосом, щомити готовим до епатажу, і з впевненим іронічним поглядом насмішуватих сірих очей. Так, це була сама та, чия стаття про негаразди на будівництві ЧАЕС "Літературна Україна" потрапила опублікувати за місяць до катастрофи.

Інна, траплялося, дивувала подруг про-никливим розумінням як молодших, так і старших жінок. Вона їх любила щиро, невдавано: перших - світлою, радісною любов'ю, як свою молодість; других - печальною любов'ю найтеплішого співчуття, як свою зрілість і зиму. І ось дві прип'ятські Любові,

Державне спеціалізоване виробниче підприємство "Лісова станція" - це своєрідне міні-господарство, яке з небагатьох у зоні відчуження поступово переходить на господарунок.

Щоденно 16 тракторів, 13 автомобілів станції працюють на основних роботах - прибиранні лісових згаріщ, рубці та догляді за насадженнями. Для обробки деревини використовується пиломатеріал...

Фінансові розрахунки "Лісової станції" проводяться через бухгалтерію, колектив якої вже п'ятий рік очолює Ганна ЗАВОРОТНЯ. Головний бухгалтер не лише щоденно "чаклує" над цифрами, а й доглядає за рослинами, аби у конторі був затишок.

Фото Анатолія ЛИСЕНКА.

два ліричних жіночих голоси міста, яке в історії людства, поки й віку Землі, буде першим мертвим містом - столицею ядерної зони в Україні; Інні вмить спадають на думку інші слова Любові Сироти: не пафосні, позбавлені риторички рядки високої поезії і незглибимого болю, рядки-пересторога тим, хто не чує чорнобильської недолі: "Безучастье к нашим бедам тех, кому, может, так же вот придется стать ничем в один-единный день"...

І ще Інна думає про Олеся. Чому так тяжко збуваються пророкування поетів? Треба було приїхати до Чорнобиля, стояти з завмираючим любов'ю серцем під вікнами назавжди втраченого дому колишнього життя коханого, віддатися в його солодкий полон до напівпритомного почуття обоження, щоб не змигнути й оком, як "стать ничем в один-единный день"... Олеся, мій бідний, рідний. Ти не боїшся Бога? А може, це справді роковано їй як випробування на ще одному крузі життя?..

У Чорнобилі кіногрупі дають супровід по брудній десятикілометровій зоні і рекомендують запитися респираторами та одягти казенний, приречений на захоронення одяг.

Інна досить швидко знаходить у купі новенької амуніції простору куртку на свій зріст, а штани змушена заколоту в поясі англійською шпилькою. Гірше із взуттям. Найменші ботинки - чи не тридцять дев'ятого - сорокового розміру - Інна зуває з неабиякою іронією, почувачучи себе, як у циркових галошах. Але що вдієш...

Від відділу інформації з ними їде ненадокучливий інтелігентний хлопець, який відповідає на всі запитання і не втручається у суверенну державу задумів Режисера. До останнього всі почувачуть неафішований пієтет.